

KANNANOTTO: Muistisairaiden hoidon, sen laadun ja henkilökunnan saatavuuden ongelmiin on tartuttava välittömästi

Muistiliiton valtakunnalliset ja maakunnalliset Muistiaktiivit ovat syvästi huolissaan laajoista yhteiskunnallisista ongelmista, jotka liittyvät muistisairaiden ihmisarvoiseen hoitoon Suomessa. Useilla hyvinvointialueilla muistisairaalla henkilöllä on erittäin suuria haasteita saada lyhytaikainen tai ympärivuorokautinen hoitopaikka tai osallistua päivätoimintaan. Huonoimmassa asemassa ovat kotona hoidettavat muistisairaajat. Omaishoitajan oletetaan jaksavan hoitaa hyvinkin heikkokuntoista muistisairasta.

Suomessa on yli 200 000 muistisairasta, joista noin 10 000 työikäistä. Vuosittain sairastuu noin 14 500 henkilöä. Pääosa sairastuneista asuu kotona. Valtaosa yli 69-vuotiaista kotona asuvista henkilöistä turvautuu läheisten apuun. Omaishoidon palkkiota saavien lisäksi noin 60 000 henkilöä hoitaa läheistään ilman palkkiota, heistä moni muistisairasta läheistään. Osa heistä ei hae tai saa tukea, vaikka kolmasosa olisi siihen oikeutettuja. Syitä on monia, kuten tietämättömyys, määrärahojen riittämättömyys tai pelkän fyysisen toimintakyvyn arvio.

Kotihoitoa ei voida lisätä ennen kuin siihen liittyvät tukipalvelut saadaan riittävälle tasolle. Tällaisia ovat mm. intervallihoito, omaishoitajien vapaat, kotipalvelu ja kotisairaanhoido. On myös tärkeää, että kotona asuvia auttavilla on riittävä osaaminen muistisairauteen sairastuneista ja heidän erityistarpeistaan.

Hoitohenkilökunnan riittämättömyys heijastuu entisestään vähenevinä hoitopaikkoina. Huonokuntoiset muistisairaajat jonottavat paikkaa jopa toista vuotta. Henkilöstövaje näkyy pahimmillaan rajoittamistoimina, kuten sänkyyn tai pyörätuoliin sitomisina, niillä muistisairailla, joille hoitopaikka löytyy.

Huonoimmassa asemassa ovat kotona hoidettavat muistisairaajat. Omaishoitajan oletetaan jaksavan hoitaa hyvinkin heikkokuntoista muistisairasta.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen mukaan kolme neljästä kunnasta pystyi syyskuussa 2022 vastaamaan iäkkäiden kiireettömään ympärivuorokautisen asumis- ja laitospalvelujen tarpeeseen kolmen kuukauden lakisääteisessä määräajassa. Vain puolet kunnista/kuntayhtymistä arvioi, että kaikki kiireellisesti ympärivuorokautista asumis- tai laitospalvelua tarvitsevat asiakkaat saivat palvelun samana tai viimeistään seuraavana päivänä.

Muistiaktiivit vaativat, että kotona asumista on tuettava riittävillä palveluilla ja hoitopaikkoja on oltava tarjolla niille, jotka eivät enää pysty asumaan kotona. Muistisairaudet ovat kansansairaus, jonka hoitoon ja palveluihin tulee investoida.

Muistiaktiivien puolesta

Minna Kinnunen
puheenjohtaja, Muistiliiton valtakunnalliset Muistiaktiivit

Yhteydenotot puheenjohtajaan Muistiliiton kautta: Anita Pohjanvuori, asiantuntija, 050 430 9815, anita.pohjanvuori@muistiliitto.fi

Valtakunnalliset ja maakunnalliset Muistiaktiivit ovat Muistiliiton ja jäsenyhdistysten alla toimivia muistisairaiden ja heidän läheistensä ryhmiä, jotka seuraavat muistisairauksiin liittyviä yhteiskunnallisia kysymyksiä vankan omaehtoisen kokemuksen näkökulmasta. www.muistiliitto.fi